

Skrivlig próvtøka, 9. flokkur
Mai-juni 2010
Danskt

Mynd: Gyðja H. Didriksen.

Tú skalt velja eitt av hesum evnum:

1	Dumme 9.a.
(se side 2-3)	4	Forladt
(se side 6-7)
2	Giv mig din tid
(se side 4)	5	“Ungdum”
(se side 8-9)
3	10 minutter uden for murene (se side 5)		

1

Dumme 9.a.

Skriv om de problemer, Sara fortæller om i sit brev til 9.a.

- Fortæl derefter om, hvordan du har det med dine kammerater.

Dumme 9. a!

I kan sikkert godt huske mig. Sara. I savner mig måske også, men hvis I gør det, så er det, fordi I ikke længere har nogen at drille. Eller har I funden en anden? Knud måske? Eller er der kommet en ny i klassen?

I synes måske slet ikke, det her ligner et brev fra en gammel klassekammerat? Det er det heller ikke. Jeg vil ikke fortælle jer om, hvordan jeg har det nu, eller hvor meget jeg savner jer, eller sådan noget. Jeg savner jer ikke. Hver eneste dag tænker jeg på, hvor dejligt det er at være fri for jer!

For nu skal jeg ikke mere drilles af jer. Nu er det slut med at være bange hver eneste dag, jeg skal i skole. Jeg synes stadigvæk, at det kan være svært at være sammen med kammerater. Jeg er ikke så god til det. Jeg bliver nemt genert og bange og holder mig for mig selv. Og det er jeres skyld!

Hvis I vidste, hvor mange gange jeg har grædt derhjemme, fordi I havde drillet mig og slået mig og ødelagt mine ting! Jeg husker allerbedst jer, Peter og Marianne. Hvorfor skulle det altid gå ud over mig? Og hvorfor fulgte I andre bare bagefter? Er det fordi I er bange for Peter og Marianne? De er så pæne og gør altid det rigtige og kan altid invitere til fester, og lærerne synes altid, at netop de to er så kvikke og sjove.

Jeg var ikke særlig sjov! Og det er jeg stadigvæk ikke. Og jeg var ikke rigtig god til nogen ting. Hverken til matematik eller dansk eller gymnastik. Eller rettere sagt: Jeg troede, at jeg ikke var god til nogen ting! Nu er jeg ved at finde ud af, at der er nogle ting jeg kan. Jeg er meget god til at løbe. Jeg er begyndt at løbe langrend! Hvis jeg havde sagt det dengang jeg gik i jeres klasse, ville I have drillet mig og spurgt om en hel masse pjat. Og derfor ville jeg sikkert heller ikke have sagt det. Mange gange var der noget jeg havde lyst til at fortælle, men jeg gjorde det ikke, for jeg vidste, at I ville drille. til sidst havde jeg slet ikke lyst til nogen ting! Men nu kan jeg godt fortælle det, for I kan ikke nå mig nu, og så er jeg ikke bange for jer mere!

Mynd fra internetinum.

Måske kan I ikke huske, hvad det var I gjorde. Og måske sidder I nu og siger til hinanden: "Åh lad være. Vi drillede hende sgu' da bare en lille smule. Vi driller da også de andre. Det er da ikke noget at tage så højtideligt!" Men det var noget andet, når det var mig. For mig var det i alle tilfælde.

Det værste var dengang med Karsten fra parallelklassen! Jeg kunne så godt lide ham. Og jeg havde lyst til at skrive breve til ham, ligesom de andre piger skrev til de andre drenge. I gjorde det jo også, Pia, Anette, Karen, Lillian - I gjorde det allesammen! I opdagede det, og I sagde det til Karsten, og I begyndte at drille ham og drille mig. Og I fik ham til at fange mig og kysse mig, fordi I havde sagt, at han ikke turde, og at han ville få et eller andet, hvis han gjorde det. Og bagefter sagde han, at jeg var en dum tøs.

Nogle gange har jeg haft lyst til at gøre et eller andet ondt ved jer. Slå jer ihjel! Eller jeg har håbet på, at der ville ske jer noget rigtig frygteligt. Og så har jeg haft dårlig samvittighed bagefter.

Men nu har jeg fortalt jer det hele eller en del af det. Og jeg håber, at I er blevet kede af det, og at I vil tænke over det. For man har ikke lov til at gøre så meget ondt ved et andet menneske, som I har gjort!

Sara

2

Giv mig din tid

- **Beskriv barnets dagligdag ud fra digtet.**
- **Fortæl derefter, hvordan du oplever samværet mellem børn og forældre.**

Giv mig din tid

Giv mig din tid,
bare en lille bitte bid.
Selv om der' masser du skal ha
nået,
så hør på, hvordan min dag den
er gået
og kig på den skramme, som jeg
har fået.
Lyt nu til mig!
Jeg trænger til dig.

Giv mig din tid,
bare en lille bitte bid.
Jeg ved du' træt og kun vil ha
fred,
men jeg ville ønske, du gad gå
med
en tur til mit hemlige gemme-
sted.
Gå tur med mig!
Jeg trænger til dig.

Giv mig din tid,
bare en lille bitte bid.
Læg nu avisen så er du god
forklar mig en smule om det der
stod,
for mig er det hele no't værre
rod.
Tal nu til mig!
Jeg trænger til dig.

Giv mig din tid,
bare en lille bitte bid.
Hvad er der sjovt ved at se TV,
kom her lad os synge og danse
og le,
så leger vi du er den gode fe.
Leg nu med mig!
Jeg trænger til dig.

Giv mig din tid,
bare en lille bitte bid.
Du går til møder forfærdelig tit,
så lad dem dog vente - og bliv
her lidt,
min bamse den er blevet tem'lig
slidt.
Hold fast om mig!
Jeg trænger til dig.

Charlotte Blay, 1979

3 10 minutter uden for murene

Herunder ser du et nyhedstelegram.

Forestil dig, at du er journalist og skal skrive en nyhedsartikel ud fra oplysningerne i telegrammet.

- Skriv artiklen.
- Din artikel skal blandt andet indeholde interview, for eksempel med taxachafføren eller betjentene.

10 minutter uden for murene

Ritzaus Bureau 23. juli 2006 kl. 5.28 pm

København, søndag / ritzau/

To yngre mænd kravlede søndag eftermiddag over muren ved Vestre Fængsel i København, men fangerne smagte kun frihedens frugter i cirka 10 minutter. Et vidne så, at mændene havde prajet en rød taxi på Enghavevej, og en af politiets hundevogne fik stoppet taxien på Borghjergvej. Først meldte de skuffede betjente, at bilen ikke havde passagerer, men et nærmere kig afslørede, at de to flygtninge forsøgte at gemme sig i bunden af vognen. De blev anholdt uden dramatik, oplyser politiet.

/ritzua/

Ritzaus Bureau: Pressebureau, som bl.a. aviser får informationer fra.

Foto: Linda Johansen/Polfoto

4

Forladt

- Skriv en novelle.
- Selve handlingen skal udspille sig i løbet af en dag, men der skal være et eller flere flashbacks.

5

“Ungdum”

- Skriv et debatindlæg til en avis, hvori du kommenterer påstandene i artiklen på næste side.

Stol ikke på en under 30

Ungdom: Hvordan kan de tabe en halv pizza på gaden uden at opdage det? En amerikansk professor, Bauerlein, har svaret: Facebook og Google har gjort de unge til historiens dumme og mest ukoncentrerede generation.

Af STIG OLESEN

Med sin nyeste bog *The Dumbest Generation* dokumenterer han over næsten 300 sider, hvordan Facebook, MySpace, YouTube, Google og andre digitale fænomener gør unge amerikanere dumme og dumme og dermed udgør en alvorlig trussel mod det amerikanske demokrati.

Sladder og sjove billeder

Hurtig behovstilfredsstillelse, det er et krav fra en individualistisk generation, der ikke gider vente på, at en film kommer på dvd, når den kan stjæles her og nu på nettet. Sms, iPod, mail - og gerne på én gang, for nogle har ulykkeligvis bildt de unge ind, at de er rigtig gode til at multitask.

At læse en bog er en alt for tidskrævende opgave, konstaterer Bauerlein, der blandt de 18-24-årige amerikanere har konstateret 30 procent flere totale bogdroppere på blot to årtier.

Men det virkelige problem er, skriver Bauerlein, at de unge *ikke* som antaget bruger internettet til at samle viden, udforske verden og forstå sammenhænge - de bruger det næsten udelukkende til at udveksle sladder, sjove billeder og vitser i et horisontalt fællesskab med andre på samme alder og udviklingstrin.

De søger kun det, som de forventer at finde - og det skal være hurtigt, gratis og frem for alt ikke kræve for stor indsats. Kun undtagelsesvis møder de nogen på nettet, der er klogere end dem selv.

“Millioner af unge over hele verden sidder isolerede i digitale pupper af dårlig stavning og mangel på almenviden, som de i endeløse meddelelser poster videre til hinanden,” fastslår Mark Bauerlein, der beklæder et professorat i engelsk ved Emory University i Atlanta og har stået i spidsen for flere store nationale undersøgelser af amerikansk livsstil og kultur.

Ja, ja, ja, tænker man. Alle æggehovederne hævdede jo også i 1950'erne, at danske børn ville blive dumme af at se fjernsyn. Og i 1970'erne var det Anders And og andre tegneserier, der ville ødelægge de små hjerneceller.

Men allerede i forordet slår Bauerlein fast, at hans bog ikke handler om intelligens, læsevaner, kriminalitet, moral, seksualitet, musiksmag, mode, misbrug, og hvad teenagere normalt bliver dunket oven i hovedet med. Her drejer det sig udelukkende om kølige beviser - en slags intellektuel tilstandsrapport.

Hvor ligger Irak?

Og så går det ellers løs med nyeste testresultater i stavning, læsning, matematik, fysik, geografi, historie og andre eksakte færdigheder *overthere*. Det står mildt sagt ikke godt til.

Godt nok er Mark Bauerlein en hærde kulturpessimist, men at 63 pct. af unge amerikanere ikke kan placere Irak på et verdenskort, og at færre end 25 pct. af dem har været på museum eller galleri det seneste år, synes alligevel at ryste ham.

Der er ikke mange huller i unge amerikaneres uvidenhed, dokumenterer bogen. Mere end hver tredje ved således ikke, hvad Cuba-krisen i 1962 gik ud på, og da professoren en dag fortalte sit universitetshold i Atlanta, at der rent statistisk er seks gange større sandsynlighed for, at de kender de senest medvirkende i *American Idol* - amerikanernes udgave af X-Factor - end formanden for Repræsentanternes Hus, lød der kun én kommentar fra auditoriet:

“Jamen, American Idol er vigtigere”.

Jamen, hvad så med *blogs*? Facebook-generationen kommunikerer jo som aldrig før. Og det endda internationalt. Mark Bauerlein er ikke imponeret. At blogge er som at råbe ned i en spand. Man hører kun sig selv.

